

ΘΕΜΑ 2^ο

2.1 Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας, δίπλα σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

- α. Ο “Ποσειδώνας του Αρτεμισίου” σώζεται σήμερα ως ρωμαϊκό αντίγραφο από πρωτότυπο χάλκινο έργο.
- β. Η ελληνιστική περίοδος αρχίζει από την έναρξη της βασιλείας του Αλεξάνδρου το 323 π.Χ.
- γ. Το “σύμπλεγμα του Λαοκόοντος” επηρέασε βαθύτατα τον Μιχαήλ Άγγελο.
- δ. Η “Νίκη της Σαμοθράκης” βρίσκεται στο Λούβρο, στο Παρίσι.
- ε. Τα τελευταία χρόνια του 4ου αιώνα π.Χ. τα έργα τέχνης χαρακτηρίζονται από την εξιδανίκευση της φύσης.

Μονάδες 15

2.2 Να αντιστοιχίσετε τους αριθμούς **1, 2, 3, 4, 5** από τη στήλη **A** σε ένα από τα γράμματα **α, β, γ, δ, ε, στ** της στήλης **B**. Σημειώνεται ότι ένα γράμμα από τη στήλη **B** θα περισσέψει.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. Ο Δισκοβόλος	α. Φειδίας
2. Ο Δορυφόρος	β. Πραξιτέλης
3. Ο Αποξυόμενος	γ. Αγήσανδρος, Αθηνόδωρος, Πολύδωρος
4. Το σύμπλεγμα του Λαοκόοντος	δ. Μύρωνας
5. Παρθενώνας	ε. Πολύκλειτος
	στ. Λύσιππος

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 2^ο

2.1

α. Λ

β. Λ

γ. Σ

δ. Σ

ε. Λ

2.2

1. δ

2. ε

3. στ

4. γ

5. α

ΘΕΜΑ 2^ο

2.1 Να συμπληρώσετε τα κενά, επιλέγοντας τη σωστή λέξη ή φράση από αυτές που σας δίνονται. Σημειώνεται ότι πέντε (5) από τις παρακάτω λέξεις ή φράσεις θα περισσέψουν.

μπρούντζινα, χιασμός, “Ποσειδών του Αρτεμισίου”, Λύσιππος, “Δισκοβόλος” του Μύρωνα, έβδομο, όγδοο, Σκόπας, ιπποδάμειο, μαρμάρινα.

- α. Ο βρίσκεται στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο της Αθήνας.
- β. Το ορθολογικό σύστημα παράλληλων και κάθετων δρόμων ονομάζεται
- γ. Σύμφωνα με τον κανόνα του Πολύκλειτου, το ανθρώπινο κεφάλι έπρεπε να αποτελεί το ένα του σώματός του.
- δ. Τα περισσότερα γλυπτά της κλασικής περιόδου ήταν
- ε. Ο επιλέχθηκε από τον Αλέξανδρο ως ο μόνος ικανός για να απαθανατίσει τη μορφή του.

Μονάδες 15

2.2 Να γράψετε τον αριθμό καθεμιάς από τις παρακάτω προτάσεις και, δίπλα στον αριθμό, το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

1. Ο Παρθενώνας χτίστηκε την περίοδο:
 - α. 447-438 π.Χ.
 - β. 450-436 π.Χ.
 - γ. 336-323 π.Χ.

2. Στην αρχιτεκτονική του 4ου αιώνα επικρατούν:
 - α. ο δωρικός και ο ιωνικός ρυθμός
 - β. ο δωρικός και ο κορινθιακός ρυθμός
 - γ. ο ιωνικός και ο κορινθιακός ρυθμός

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 2^ο

2.1

α. “Ποσειδών του Αρτεμισίου”

β. ιπποδάμειο

γ. έβδομο

δ. μπρούντζινα

ε. Λύσιππος

2.2

1. α

2. γ

ΘΕΜΑ 2^ο

2.1 Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας, δίπλα σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

- α.** Ο “Δισκοβόλος” του Μύρωνα σώζεται σήμερα ως ρωμαϊκό αντίγραφο από πρωτότυπο χάλκινο έργο.
- β.** Ο “Δορυφόρος” του Πολύκλειτου είναι το πρωιμότερο έργο γλυπτικής στο οποίο εμφανίζεται το ενδιαφέρον για τη φυσική στάση του ανθρώπινου σώματος.
- γ.** Κλασική χαρακτηρίζεται η περίοδος του 5ου και του 4ου αιώνα π.Χ.
- δ.** Ο κορινθιακός ρυθμός διαφέρει από τον ιωνικό μόνο κατά το κιονόκρανο.
- ε.** Η “Αφροδίτη της Μήλου” βρίσκεται στο μουσείο της Ακρόπολης, στην Αθήνα.

Μονάδες 15

2.2 Να γράψετε τον αριθμό καθεμίας από τις παρακάτω προτάσεις και, δίπλα στον αριθμό, το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

1. Είχε τη γενική εποπτεία του έργου της Ακρόπολης της Αθήνας:

- α.** Ικτίνος
- β.** Καλλικράτης
- γ.** Φειδίας

2. Στο έργο αυτό απεικονίζεται ο καθημερινός άνθρωπος μαζί με τους θεούς:

- α.** Στις μετόπες του Παρθενώνα
- β.** Στη ζωφόρο του Παρθενώνα
- γ.** Στη ζωφόρο του βωμού της Περγάμου

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 2^ο

2.1

α. Σ

β. Λ

γ. Σ

δ. Σ

ε. Λ

2.2

1. γ

2. β

ΘΕΜΑ 2^ο

2.1 Να συμπληρώσετε τα κενά, επιλέγοντας τη σωστή λέξη ή φράση από αυτές που σας δίνονται. Σημειώνεται ότι πέντε (5) από τις παρακάτω λέξεις ή φράσεις θα περισσέψουν.

δωρικού, χαλκού, κλασικής, εξιδανικευμένο, κεριού, ελληνιστικής, ιωνικού, ανθρώπινο, έβδομο, όγδοο.

- α. Το “Σύμπλεγμα του Λαοκόοντος” είναι έργο της περιόδου.
- β. Η τεχνική χύτευσης που επιτρέπει να δημιουργηθεί ένα λεπτό στρώμα μπρούντζου ονομάζεται τεχνική του χαμένου
- γ. Σύμφωνα με τον Λύσιππο, το ανθρώπινο κεφάλι έπρεπε να αποτελεί το ένα του σώματός του.
- δ. Ο Παρθενώνας είναι ναός ρυθμού.
- ε. Τα τελευταία χρόνια του 4ου αιώνα π.Χ. χαρακτηρίζονται από μια στροφή προς το λιγότερο

Μονάδες 15

2.2 Να γράψετε τον αριθμό καθεμιάς από τις παρακάτω προτάσεις και, δίπλα στον αριθμό, το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

- 1. Η ελληνιστική περίοδος καλύπτει τους τρεις αιώνες:
 - α. από 1050 έως 700 π.Χ.
 - β. από 700 έως 480 π.Χ.
 - γ. από 323 έως 31 π.Χ.

- 2. Έτσι είχε ονομάσει ο ίδιος ο Πολύκλειτος τον “Δορυφόρο”:
 - α. “Υπόδειγμα”
 - β. “Κανόνα”
 - γ. “Contrapposto”

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 2^ο

2.1

α. ελληνιστικής

β. κεριού

γ. όγδοο

δ. δωρικού

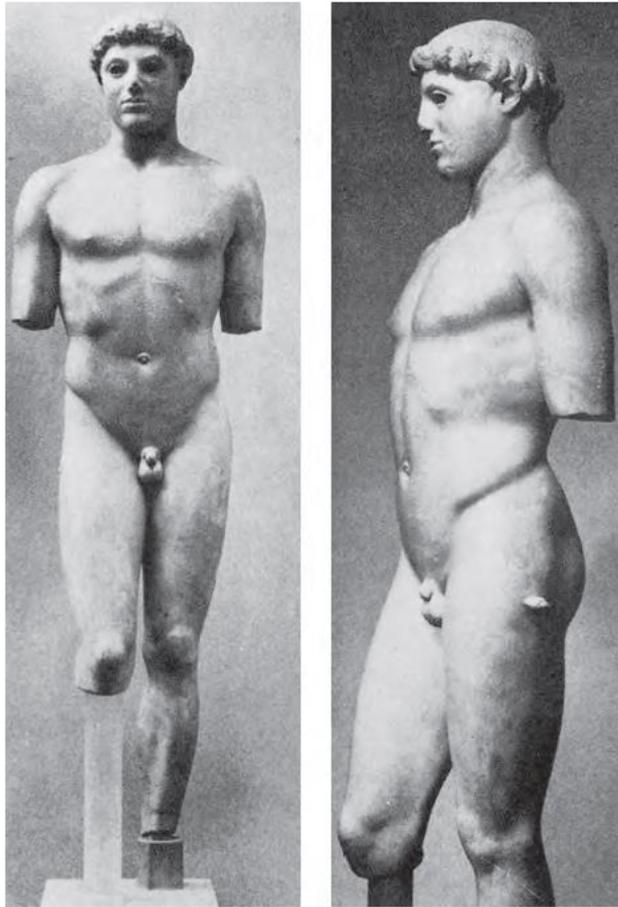
ε. εξιδανικευμένο

2.2

1. γ

2. β

ΘΕΜΑ 4^ο

- 4.1 α.** Πώς ονομάζεται το έργο της φωτογραφίας; (μον. 2)
- β.** Να περιγράψετε τα φυσικά χαρακτηριστικά του (πρόσωπο, μαλλιά, μάτια). (μον. 6)
- γ.** Γιατί το έργο αυτό θεωρείται σημαντικό; (μον. 4)
- δ.** Τι είναι το *contrapposto*; (μον. 13)

Μονάδες 25

ΘΕΜΑ 4^ο

4.1 α. Ονομάζεται ο “Παις του Κριτίου”.

β. Το χαμόγελο εξακολουθεί να σχηματίζει το τόξο του “αρχαϊκού μειδιάματος”. Τα μαλλιά, καλοχτενισμένα, πλέκονται γύρω από το κεφάλι. Τα μάτια (σήμερα κενά) προφανώς συμπληρώνονταν με ένθετο υλικό.

γ. Το έργο θεωρείται ορόσημο στην ιστορία της γλυπτικής, αφού είναι το πρώτο στο οποίο το σώμα δεν αποδίδεται πια στατικά. Εμφανίζεται φυσικό, σαν να ζει και να υπάρχει. Εμφανίζεται το ενδιαφέρον για τη φυσική στάση του ανθρώπινου σώματος.

δ. Οι άνθρωποι συνήθως μετακινούν το βάρος του σώματός τους από τον κεντρικό άξονα στο ένα πόδι. Έτσι όμως μετακινούνται και όλα τα άλλα μέρη του σώματος: όταν τεντώνεται το ένα πόδι που φέρει το βάρος του σώματος, το άλλο χαλαρώνει και λυγίζει. Ταυτόχρονα διαφοροποιείται το ύψος των γλουτών. Ο ώμος που αντιστοιχεί στο σταθερό πόδι κατεβαίνει, ενώ γέρνει λίγο και το κεφάλι. Στο σταθερό πόδι αντιστοιχεί, χιαστί, το χαλαρό χέρι, στο δε λυγισμένο πόδι αντιστοιχεί το σταθερό χέρι. Οι ιστορικοί της τέχνης ονομάζουν τη στάση αυτή που παρατηρείται στη γλυπτική “χιασμό” ή “contrapposto”.

ΘΕΜΑ 4^ο

- 4.1 α.** Ποιο έργο απεικονίζεται στη φωτογραφία και ποιος είναι ο αρχικός δημιουργός του; (μον. 4)
- β.** Με ποιον τρόπο ο γλύπτης αποδίδει την υπέρτατη στιγμή της έντασης στην οποία βρίσκεται ο αθλητής; Πώς παρουσιάζεται το πρόσωπο; (μον. 8)
- γ.** Ποιος ο ρόλος του κορμού δέντρου στο έργο; (μον. 3)
- δ.** Από ποιο υλικό ήταν κατασκευασμένα τα περισσότερα γλυπτά της εποχής; (μον. 2)
- ε.** Ποια η σημασία των ρωμαϊκών αντιγράφων στην εξέλιξη της ελληνικής τέχνης (8);

Μονάδες 25

ΘΕΜΑ 4^ο

4.1 α. Απεικονίζεται ο “Δισκοβόλος”, ρωμαϊκό αντίγραφο από πρωτότυπο χάλκινο έργο του Μύρωνα.

β. Το χέρι που κρατά το δίσκο είναι στο ύψιστο σημείο ενός νοητού τόξου, πριν ακόμη αρχίσει να έρχεται προς τα κάτω. Είμαστε μπροστά στο “πάγωμα” της κίνησης. Όλη η ένταση του σώματος αποδίδεται με δύο αλληλοτεμνόμενα τόξα, ενώ διακρίνουμε και τέσσερα επάλληλα τρίγωνα. Παρ’ όλη την ένταση της κίνησης, το πρόσωπο είναι ήρεμο, με μια έκφραση περίσκεψης.

γ. Ο κορμός του δέντρου στα πόδια είναι πρόσθετο στοιχείο, προκειμένου να δυναμώσουν τα πιο αδύνατα σημεία του αγάλματος στο μαρμάρινο αντίγραφο.

δ. Τα περισσότερα γλυπτά της εποχής ήταν “χαλκά” (μπρούντζινα, δηλαδή κράμα χαλκού με κασσίτερο).

ε. Τα πρωτότυπα μπρούντζινα έργα που σώζονται είναι λίγα. Αυτά που σώθηκαν είναι ρωμαϊκά αντίγραφα, τα οποία λαξεύονταν από Έλληνες και Ρωμαίους τεχνίτες σε φθηνότερο υλικό, το μάρμαρο, για να κοσμήσουν τις επαύλεις πλούσιων Ρωμαίων πολιτών. Τα αντίγραφα είναι πολύτιμα, γιατί χωρίς αυτά δε θα είχαμε πλήρη εικόνα της εξέλιξης της ελληνικής τέχνης.

ΘΕΜΑ 4^ο

4.1 Δίνονται δύο αγάλματα, ρωμαϊκά αντίγραφα της ελληνικής τέχνης.

- α. Πώς ονομάζονται τα παραπάνω έργα και ποιοι είναι οι αρχικοί δημιουργοί τους; (μον. 8)
- β. Ποιο στοιχείο μαρτυρά ότι πρόκειται για αντίγραφα; Πού αποσκοπούσε η ύπαρξη του στοιχείου αυτού; (μον. 6)
- γ. Να συγκρίνετε τα δύο αγάλματα ως προς τις αναλογίες τους. Να αναφέρετε τους κανόνες μέτρησης των αναλογιών του ανθρώπινου σώματος που εισήγαγε ο κάθε γλύπτης. (μον. 6)
- δ. Στο άγαλμα της δεξιά φωτογραφίας, ποιο χαρακτηριστικό γνώρισμα δεν υπάρχει πια, ως προς τον τρόπο που το παρατηρεί ο θεατής; (μον. 5)

Μονάδες 25

ΘΕΜΑ 4^ο

4.1 α. Αριστερά: Ο “Δορυφόρος”, ρωμαϊκό αντίγραφο, έργο του Πολύκλειτου - Δεξιά: Ο “Αποξυόμενος”, ρωμαϊκό αντίγραφο, έργο του Λυσίππου.

β. Ο κορμός του δέντρου στα πόδια είναι πρόσθετο στοιχείο, προκειμένου να δυναμώσουν τα πιο αδύνατα σημεία του αγάλματος στο μαρμάρινο αντίγραφο.

γ. Το σώμα του “Αποξυόμενου” είναι πιο λεπτό από εκείνου του “Δορυφόρου”.

Ο Λύσιππος εισήγαγε έναν κανόνα μέτρησης των αναλογιών του ανθρώπινου σώματος στη γλυπτική, σύμφωνα με τον οποίο τα σώματα γίνονταν πιο λεπτά από εκείνα του Πολύκλειτου. Σύμφωνα με τον κανόνα του Πολύκλειτου, το ανθρώπινο κεφάλι έπρεπε να αποτελεί το ένα έβδομο του σώματός του. Ο Λύσιππος θεωρούσε ότι το κεφάλι έπρεπε να είναι το ένα όγδοο του συνόλου.

δ. Δεν υπάρχει πια μετωπικότητα, αντίθετα το γλυπτό πρέπει να ιδωθεί από διάφορα σημεία, αφού η κίνησή του γίνεται αντιληπτή αν κοιταχτεί από το πλάι.

ΘΕΜΑ 4^ο

- 4.1 α. Ποια σκηνή απεικονίζεται στην παραπάνω φωτογραφία, ποιου έργου αποτελεί τμήμα και πού βρίσκεται σήμερα; (μον. 9)
- β. Σε ποια περίοδο τέχνης ανήκει το έργο; (μον. 2)
- γ. Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του έργου, πώς έχει ονομαστεί και γιατί; (μον. 10)
- δ. Ποιο άλλο έργο γνωρίζετε, της ίδιας καλλιτεχνικής περιόδου, το οποίο επηρέασε βαθύτατα τον Μιχαήλ Άγγελο; (μον. 4)

Μονάδες 25

ΘΕΜΑ 4^ο

4.1 α. Σκηνή της γιγαντομαχίας, από τη ζωφόρο του βωμού της Περγάμου. Βρίσκεται στο Μουσείο Περγάμου, στο Βερολίνο.

β. Στην ελληνιστική περίοδο.

γ. Το έργο, με την ένταση και τη θεατρικότητα των μορφών του και την πολυπλοκότητα των αξόνων, έχει ονομαστεί “μπαρόκ”, γιατί αργότερα αξιοποιήθηκαν οι ίδιες αξίες στη γλυπτική του 17ου αιώνα.

δ. “Το σύμπλεγμα του Λαοκόοντος”.

ΘΕΜΑ 4^ο

4.1 α. Ποιο μνημείο απεικονίζεται στη φωτογραφία; (μον. 2)

β. Πότε κτίστηκε και από ποιους; (μον. 6) Ποιος είχε την ευθύνη για τον γλυπτό διάκοσμο του έργου; (μον. 2)

γ. Ποιο χαρακτηριστικό παρατηρείτε στους κίονες, πώς ονομάζεται και πού αποσκοπεί; (μον. 6)

δ. Ποια είναι μία από τις μεγαλύτερες καινοτομίες στο γλυπτικό πρόγραμμα του Παρθενώνα, τι απεικονίζει και τι συμβολίζει η εικονογράφηση αυτή; (μον. 9)

Μονάδες 25

ΘΕΜΑ 4^ο

4.1 α. Ο Παρθενώνας.

β. 447-438 π.Χ. Αρχιτέκτονες ήταν ο Ικτίνος και ο Καλλικράτης. Ο γλυπτός διάκοσμος ολοκληρώθηκε σύμφωνα με το πρόγραμμα του Φειδία.

γ. Οι κίονες δεν είναι ευθύγραμμοι. Η μείωση της διαμέτρου τους προς τα επάνω ονομάζεται “ένταση” και δημιουργεί την ψευδαίσθηση μεγαλύτερου ύψους.

δ. Από τις μεγαλύτερες καινοτομίες στο γλυπτικό πρόγραμμα του Παρθενώνα είναι η αναπαράσταση της πομπής των Παναθηναίων, μια από τις κορυφαίες στιγμές της αθηναϊκής ζωής, έτσι καθώς αυτή διέσχιζε από τον Κεραμεικό την Αγορά και κατέληγε στην Ακρόπολη, μεταφέροντας με μεγάλες τιμές τον πέπλο στο άγαλμα της πολιούχου θεάς Αθηνάς. Έτσι, στο κορυφαίο αυτό μνημείο της αθηναϊκής αρχιτεκτονικής ο καθημερινός άνθρωπος απεικονίζεται μαζί με τους θεούς, γεγονός που αντανακλά την έπαρση της πόλης με την αποθέωση του πολίτη της αθηναϊκής δημοκρατίας.

ΘΕΜΑ 2^ο

2.1 Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας, δίπλα σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

- α.** Ο Παρθενώνας είναι ναός ιωνικού ρυθμού.
- β.** Το ορθολογικό σύστημα παράλληλων και κάθετων δρόμων στους οποίους εντάσσονται τα δημόσια και τα ιδιωτικά κτίρια, ονομάζεται “ιπποδάμειο”.
- γ.** Ο Πραξιτέλης είχε τη γενική εποπτεία του έργου της Ακρόπολης της Αθήνας.
- δ.** Ο Πολύκλειτος επιλέχθηκε από τον Αλέξανδρο ως ο μόνος ικανός για να απαθανατίσει τη μορφή του.
- ε.** Στον Παρθενώνα, η μείωση της διαμέτρου των κιόνων προς τα επάνω ονομάζεται “ένταση” και δημιουργεί την ψευδαίσθηση μεγαλύτερου ύψους.

Μονάδες 15

2.2 Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης **A** με τα έργα τέχνης της στήλης **B**. Ένα στοιχείο της στήλης **B** περισσεύει.

ΣΤΗΛΗ A	ΣΤΗΛΗ B
1. Κλασική τέχνη	α. Ο “Δισκοβόλος” του Μύρωνα
	β. Η “Νίκη της Σαμοθράκης”
	γ. “Το σύμπλεγμα του Λαοκόοντος”
2. Ελληνιστική τέχνη	δ. Κούρος της Αναβύσσου
	ε. Ο “Παις του Κριτίου”
	στ. Η Ακρόπολη της Αθήνας

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 2^ο

2.1

α. Λ

β. Σ

γ. Λ

δ. Λ

ε. Σ

2.2

1. α, ε, στ

2. β, γ